

Звіт
про результати опитування науково-педагогічних працівників щодо якості реалізації
освітньо-наукової програми «Психологія»
підготовки докторів філософії за освітнім ступенем PhD
у Рівненському державному гуманітарному університеті

З 03 по 06 червня 2024 року було проведено опитування науково-педагогічних працівників щодо якості реалізації освітньо-наукової програми «Психологія» підготовки докторів філософії за освітнім ступенем PhD у Рівненському державному гуманітарному університеті.

Опитування проводилось в режимі онлайн із використанням анкет, розроблених Центром якості РДГУ. В опитуванні взяли участь 6 науково-педагогічних працівників.

Учасникам опитування було запропоновано оцінити низку аспектів реалізації ОНП за 5-бальною шкалою, в якій 5 є найвищим балом.

Результати опитування засвідчили, що всі його учасники (100%) обізнані з ОНП, були залучені до її обговорення та оцінюють рівень її актуальності на 5 (50%) та 4 (50%) балів. Подання пропозицій щодо ОНП забезпечувалось шляхом анкетування, усного опитування, під час засідання кафедри та на онлайн-конференціях. Під час обговорення ОНП їхні пропозиції щодо її вдосконалення були враховані: повністю (66,7% респондентів) або частково (33,3% респондентів).

Опитані повідомили про свої позитивні оцінки якості ОНП, згідно з якими вони оцінюють:

- рівень відповідності цілей та програмних результатів навчання, задекларованих в ОНП, тенденціям розвитку ринку праці та відповідної спеціальності – на 5 (50%) та 4 (50%) балів;

- рівень узгодженості ОНП із майбутньою професійною діяльністю здобувачів вищої освіти – на 5 (50%) та 4 (50%) балів;

- рівень відповідності змісту (переліку навчальних дисциплін), визначених ОНП, завданням підготовки здобувачів вищої освіти до професійної діяльності за спеціальністю; ефективність форм і методів навчання, пропонує в ОНП;

- рівень відповідності форм і методів навчання, пропонує в ОНП, студентоцентрованому підходу.

На думку науково-педагогічних працівників, в ОНП передбачено достатній обсяг практичної підготовки. Також достатнім вважають обсяг часу, відведеного на самостійну роботу за навчальними дисциплінами.

Як зазначили всі респонденти (100%), ОНП передбачає достатні можливості для забезпечення академічної свободи та індивідуальної траєкторії здобувачів освітнього ступеня PhD (оцінка рівня таких можливостей 5 балів).

З погляду опитаних, освітнє середовище РДГУ створює сприятливі можливості для задоволення їхніх потреб та інтересів під час викладання навчальних дисциплін (оцінки таких можливостей 5 (66,7%) та 4 (33,3%) бали). Зокрема вони повідомили про підтримку в університеті міжнародних програм та оцінили якість освітнього середовища й освітнього процесу таким чином:

- рівень забезпечення свого доступу до необхідних для викладання інфраструктури та інформаційних ресурсів РДГУ – на 5 (75%) та 4 (25%) балів;

- рівень матеріального забезпечення освітнього процесу в РДГУ – на 5 (50%) та 4 (50%) балів;

- рівень комфортності освітнього середовища РДГУ – на 5 (75%) та 4 (25%) балів;

- рівень сформованості культури якості освіти в РДГУ – на 5 балів (100%);

- рівень організації освітнього процесу в РДГУ – на 5 (75%) та 4 (25%) балів.

Усі педагоги зазначили, що під час викладання дисциплін вони мають можливості для самостійного вибору методів навчання та поєднують у своїй практиці їх традиційні й інноваційні різновиди. У цьому вони спираються на вивчення вітчизняних та зарубіжних наукових джерел (100%), досвід, отриманий під час стажування у вітчизняних (83,3%) та зарубіжних (66,7%) закладах, власні методики (83,3%), досвід від участі у тренінгах та науково-методичних семінарах (33,3%) та відвідування відкритих занять (75%), а також думка здобувачів вищої освіти (91,7%).

Як з'ясувалось, педагоги приділяють увагу реалізації студентоцентрованого підходу і використовують такі шляхи його забезпечення, як:

- повага і увага до здобувачів освіти (100%);
- співпраця зі здобувачами (91,7%);
- реагування на запити та інтереси здобувачів (83,3%);
- наставництво і підтримка (66,7%);
- урахування індивідуальних особливостей здобувачів освіти (66,7%);
- дотримання позиції фасилітатора (50%);
- застосування різноманітних методів навчання (33,3%);
- регулярне оцінювання успіхів здобувачів (33,3%).

Згідно з висновками опитаних, успішність діяльності викладача залежить від багатьох чинників, серед яких основними є:

- знання свого предмету (100%);
- володіння освітніми технологіями (1,7%);
- досвід роботи у закладах освіти (66,7%);
- фахова кваліфікація (науковий ступінь, звання) (50%);
- творчий підхід до своєї справи (50%);
- інноваційність (33,3%);
- відповідальність (16,7%);
- гуманістична спрямованість (8,3%);
- комунікативна компетентність (8,3%).

Для ознайомлення з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів респонденти використовують переважно електронні технології, що дає змогу забезпечити оперативний доступ до силабусів навчальних дисциплін. При цьому вони повідомили, що ознайомлені з порядком оскарження здобувачами результатів контролю і в їхній практиці таких прецедентів не було.

Учасники опитування зазначили, що вважають важливою проблему академічної доброчесності і брали участь у відповідних заходах як їх організатори (26%) або учасники (75%). На їх думку, популяризація академічної доброчесності в РДГУ відбувається шляхом обговорення відповідних питань на засіданнях кафедр (100%), розміщення відповідних документів на вебсайтах (91,7%), організації лекторіїв, науково-методичних семінарів (58,3%). Найбільш оптимальними способами запобіганнями академічній недоброчесності педагоги вважають просвіту і роз'яснення.

Посилання:

<https://docs.google.com/forms/d/1N1CDW6ywdjtnesfyqjmkmdTQAjmUQBArID45MpmcBDg/edit>

Висновки:

Таким чином науково-педагогічні працівники позитивно оцінили якість ОНП «Психологія», призначеної для підготовки докторів філософії за освітнім ступенем PhD як актуальної та відповідної сучасним вимогам і цілям підготовки професіоналів зазначеного рівня.

Учасники опитування вважають, що реалізація ОНП відбувається сучасними педагогічними засобами, у сприятливому освітньому середовищі, з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Розуміючи важливість якісного забезпечення викладання, викладачі вважають необхідним дотримуватись студентоцентрованого підходу, знати свій предмет та підвищувати свій кваліфікаційний рівень різноманітними шляхами, основними серед яких є вивчення українських та іноземних джерел, вивчення вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду через стажування, обмін досвідом з колегами, думку здобувачів вищої освіти.

Водночас варто звернути увагу на дещо стриманіші оцінки (помітну кількість оцінок у 4 бали) щодо матеріального забезпечення освітнього процесу, можливостей університету задовольняти їхні потреби та інтереси під час викладання навчальних дисциплін.